

Missatge als comuns: El referèndum pactat amb Espanya fou, precisament, el 9N

written by Arnau Padró | 3 de gener de 2017

Aquests darrers dies, un cop el referèndum ja està consolidat en el full de ruta del govern i les organitzacions polítiques independentistes han començat a anunciar que inicien o iniciaran la seva campanya pel 'Sí', els comuns no s'han cansat de repetir que el que ells volen és un referèndum pactat amb el govern de Mariano Rajoy perquè és la manera que aquest tingui garanties jurídiques. Qui ho va exposar d'una forma més contundent i clara fou Lluís Rabell, president del Grup Parlamentari de Catalunya Sí Que Es Pot en declaracions a la premsa durant la cimera del referèndum. En contraposició repeteixen una vegada i una altra que ells no volen repetir el 9N. En això jo els dono tota la raó. L'independentisme no ha de repetir un 9N.

Posem que són sincers i que realment volen el referèndum pactat per aquest motiu. Algú hauria de recordar-los, precisament, que el 9N fou acordat amb Espanya, malgrat que se'ns hagi volgut vendre el contrari. O és que no recordem les declaracions de Núria de Gispert a Catalunya Ràdio un 27 de setembre de 2014 dient: «Jo puc assegurar que en aquest moment s'està negociant amb l'Estat». Precisament, fou El Periodico, qui el dia abans del 9N, en un article, detallava que la negociació l'havien dut a terme en Joan Rigol, per part del govern català, Pedro Arriola per part del PP i, per tant, del govern espanyol i José Enrique Serrano, home de confiança de Pedro Sánchez, líder del PSOE en aquell moment. Però bé, com que molts diran que no ens podem fiar de la informació que publica un diari unionista, cal afegir que Francesc Homs, que en la legislatura del 9N era Conseller de la Presidència, en recents declaracions davant del jutge del Tribunal Suprem, va

declarar que el govern espanyol havia ofert un acord a Artur Mas sobre el format que havia de tenir el 9N per evitar emprendre accions legals. Homs va exposar també que es demanava que cap membre del govern sortís a anunciar i valorar els resultats.

El 9N inicial era una consulta regulada per una llei aprovada pel Parlament que establia un cens, una Comissió de Control, comissions de seguiment i mesos de consulta amb juristes independents, per donar garanties a la votació. Tots els membres implicats en la votació tenien remuneració econòmica, inclosos els membres de les mesos de votació. Els membres d'aquestes últimes ho eren per sorteig. És a dir, l'estructura electoral que s'aplica a qualsevol votació oficial. El govern tenia l'obligació de cedir espais físics i als mitjans de comunicació públics a les organitzacions participants per tal que poguessin defensar les seves posicions. A grans trets, els procediments que se seguien eren homologables a unes eleccions. A més, malgrat no ser una consulta vinculant, la llei especificava clarament que en la memòria final calia incloure un apartat específic on l'administració convocant havia de retre comptes i acreditar el compliment dels compromisos assumits com a conseqüència de la votació. En canvi, un cop el TC va suspendre la llei i el decret de convocatòria, el govern va transformar la consulta descrita anteriorment convertint-la en un procés participatiu - equivalent a una recollida d'opinions- sense cap mena de cens, sense cap organisme oficial que en garantís la neutralitat, sense que l'administració proporcionés espais físics i als mitjans de forma gratuïta a les organitzacions polítiques i les mesos de votació anaven a càrrec de ciutadans voluntaris que s'havien apuntat a un registre. A més, Mas va anunciar unes eleccions anticipades que segons ell substituirien la consulta, de manera que no li atorgava cap valor polític, cosa que segurament va tenir un impacte negatiu en la participació, en especial entre els indecisos i els contraris a la independència.

El descafeïment aplicat per part del govern català al 9N fou majúscul. Aparentment, des de la primera resolució del Tribunal Constitucional fins al moment d'anunciar els resultats es van perdre les decisions pertinents per adaptar la votació al compliment de la legalitat i a un suposat acord amb el govern espanyol, amb l'objectiu, potser d'evitar una escalada de tensió que portés a un enfrontament directe amb Espanya. És precisament el poble català el qui, anant a votar d'una forma molt més massiva del què potser s'esperava (prop de 2,5 milions de ciutadans) dóna una rellevància i una dimensió política al 9N que potser varen fer decidir al govern optar, per un cop, per la desobediència al què demanava el govern espanyol i fer que el president i la vicepresidenta de la Generalitat anunciessin de forma oficial el resultat. Aquest fet, juntament amb la necessitat del govern espanyol de visualitzar accions contundents per frenar el procés d'independència, de cara el seu electoral, segurament són els que han portat al desencadenament dels processos judicials contra Mas, Homs, Ortega i Rigau.

Així doncs, **el fet d'intentar que allò que es fes el 9N encaixés escrupolosament en la legalitat espanyola i les sentències del TC i possiblement amb el format de votació que el govern espanyol podria arribar a tolerar van fer, precisament, que el 9N perdés tota garantia jurídica i tot mandat polític, que és allò que suposadament ara reclamen els comuns** i el motiu pel qual només accepten un referèndum pactat amb Espanya. Precisament, pel que va lluitar Espanya és per evitar que Catalunya s'autodeterminés amb efectes reals i va fer tot el que estava a les seves mans -inclosa la negociació amb el govern català, d'amagat- per tal de diluir els efectes de sobirania del 9N, perquè això va contra l'ADN de l'estat que la gran majoria d'espanyols defensa. Un estat unitari i centralitzat on hi ha un sol subjecte de sobirania. I pensar que en algun moment de la història serà possible pactar amb Espanya que renunciïn al seu ADN és d'una ingenuïtat majúscula. La història demostra que Espanya no està disposada

a cedir, encara que això suposi que sigui l'estat del món que ha perdut més territoris de la història.